
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Державне підприємство Український науково-дослідний інститут
медицини транспорту

ВІСНИК

МОРСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Науково-практичний журнал
Виходить 4 рази на рік

Заснований в 1997 році. Журнал є фаховим виданням для публікації основних
результатів дисертаційних робіт у галузі медичних наук
(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 (додаток 4) від 02.07.2020 р.)
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 18428-7228ПР

№ 2 (103)
(квітень - червень)

Одеса 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор **А. І. Гоженко**

О. М. Ігнат'єв (заступник головного редактора), Н. А. Мацегора (відповідальний секретар), Н. С. Бадюк, Є. П. Белобров, Р. С. Вастьянов, В. С. Гойдик, М. І. Голубятніков, А. А. Гудима, Ю. І. Гульченко, О. М. Левченко, Г. С. Манасова, В. В. Огоренко, Т. П. Опаріна, И. В. Савицький, С. М. Пасічник, Е. М. Псядло, Н. Д. Філінець, В. В. Шухтін

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Х. С. Бозов (Болгарія), Денисенко І. В. (МАММ), В. А. Жуков (Польща), С. Іднані (Індія), А. Г. Кириченко (Днепр), М. О. Корж (Харків), І. Ф. Костюк (Харків), М. М. Корда (Тернопіль), Н. Ніколіч (Хорватія), М. Г. Проданчук (Київ), М. С. Регеда (Львів), А. М. Сердюк (Київ), К. О. Талалаєв (Одеса)

Адреса редакції

65039, ДП УкрНДІ медицини транспорту
м. Одеса, вул. Канатна, 92
Телефон/факс: (0482) 753-18-01; 42-82-63
e-mail *nymba.od@gmail.com*
Наш сайт - www.medtrans.com.ua

Редактор Н. І. Єфременко

Здано до набору 24.06.2024 р.. Підписано до друку 28.06.2024 р. Формат 70×108/164
Папір офсетний № 2. Друк офсетний. Умов.-друк.арк. .
Зам № 2/9/15 Тираж 100 прим.

ISSN 2707-1324

©Міністерство охорони здоров'я України, 1999
©Державне підприємство Український науково-дослідний інститут медицини транспорту, 2005

MINISTRY OF HEALTH CARE OF UKRAINE

State enterprise Ukrainian Research Institute of Transport
Medicine

JOURNAL OF MARINE MEDICINE

Scientific and practical journal
It is published 4 times a year

Founded in 1997. The magazine is a professional publication of the main results of thesis's and
works in the field of medical sciences

(Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 886 (Appendix 4)
dated July 2, 2020)

Certificate of state registration of printed mass media series KV No. 18428-7228PR

No. 2 (103)
(April - June)

Odessa 2024

EDITORIAL BOARD

Chief editor A. I. Gozhenko

O. M. Ignatiev (deputy editor-in-chief), N. A. Matsegora (responsible secretary), N. S. Badiuk, E. P. Belobrov, R. S. Vastyanov, V. S. Hoydyk, M. I. Golubyatnikov, A. A. Gudyma, G. S. Manasova, V. V. Ogorenko, T. P. Oparina, I. V. Savitsky, S. M. Pasichnyk, E. M. Psiadlo, N. D. Filipets, V. V. Shukhtin

EDITORIAL COUNCIL

H. S. Bozov (Bulgaria), I. V. Denysenko (IMHA), V. A. Zhukov (Poland), S. Idnani (India), A. G. Kyrychenko (Dnipro), M. O. Korzh (Kharkiv), I. F. Kostyuk (Kharkiv), M. M. Korda (Ternopil), N. Nikolic (Croatia), M. G. Prodanchuk (Kyiv), M.S. Regeda (Lviv), A. M. Serdyuk (Kyiv), K. O. Talalaev (Odeca)

Address of the editorial office

Address of the editorial office
65039, SE UkrNDI for medicine of transport
Odessa, str. Kanatna, 92
e-mail nymba.od@gmail.com
Our website - www.medtrans.com.ua; herald.org.ua

Editor N. I. Yefremenko

Submitted for typing on 06/24/2024. Signed for printing on 06/28/2024. Format 70×108/164
Offset paper No. 2. Offset printing. Terms and conditions - print sheet. .
Deputy No. 2/9/15 Circulation 100 approx.

ISSN 2707-1324 ©Ministry of Health Care of Ukraine, 1999

©State enterprise Ukrainian Research Institute for Medicine of Transport, 2005

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЧИТАННЯ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА ОЛЕКСАНДРА ЗЕЛІНСЬКОГО:
ВІД ІННОВАЦІЙ В АКУШЕРСТВІ І ГІНЕКОЛОГІЇ ДО ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ
МЕДИЦИНИ»**

DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.12688548>

РЕЗОЛЮЦІЯ

**III науково-практичної конференції з міжнародною участю «Читання імені професора
Олександра Зелінського:**

Від інновацій в акушерстві і гінекології до персоналізованої медицини»

В Одесі 10 - 11 травня 2024 р. пройшла **третя** Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практична конференція з міжнародною участю «Читання імені професора Олександра Олексієва Зелінського. Від інновацій в акушерстві і гінекології до персоналізованої медицини" – ЗАХІД БПР 3703673.

Головний організатор заходу:

• ГО «Одеське відділення Асоціації акушерів-гінекологів України» – офіційний провайдер БПР за № 1118;

Співорганізатори:

- Асоціація акушерів-гінекологів України
- Одеський національний медичний університет
- Департамент охорони здоров'я Одеської ОВА.

Напрями роботи конференції:

- Організація охорони здоров'я матері та немовляти
- Планування вагітності, антенатальний та інтранатальний догляд
- Ускладнення вагітності
- Невідкладне акушерство
- Перинатальні та неонатальні інфекції
- Стресс та репродуктивне здоров'я
- Репродуктологія та ендокринна гінекологія
- Оперативна гінекологія
- Онкогінекологія
- Сімейна медицина

Мета заходу:

- Розширення наукового інформаційного обміну між провідними спеціалістами України та світової спільноти в галузі акушерства та гінекології та суміжних дисциплін
- Аналіз та узагальнення досвіду наукових досліджень і прикладних результатів в галузі акушерства, гінекології, репродуктології, перинатології та суміжних дисциплін,
- Сприяння поширенню та поглибленню персоналізованої медицини на основі міжнародного та локального досвіду, налагодження та закріплення міждисциплінарного підходу у сучасному менеджменті актуальних проблем жіночого здоров'я

Цільова аудиторія:

Акушери-гінекологи, анестезіологи, урологи, хірурги, онко-гінекологи, сімейні лікарі, терапевти, дерматовенерологи, медичні генетики, лікарі-лаборанти

Формат конференції: гібридний.

Засідання проходили у 2 оф-лайн /2 он-лайн аудиторіях, що надало можливості

обговорити широке коло акушерсько-гінекологічних проблем та питання мультидисциплінарного підходу до вирішення актуальних проблем демографічної ситуації в країні, загальносоматичного, репродуктивного здоров'я населення та жіночого здоров'я.

Проведено пленарні засідання «Актуальні питання акушерства та гінекології в умовах сьогодення»,

секційні засідання:

- Медико-соціальні проблеми здоров'я жінки у сучасних умовах
- Науково-клінічний досвід перинатальної допомоги у КНП «Пологовий будинок №1» Одеської міської ради: виклики та рішення
- Вагітність та пологи високого ризику
- Актуальні та міждисциплінарні питання акушерства і гінекології
- Здоров'я жінки та немолоти. Персоналізоване прогнозування ризиків та профілактика ускладнень
- Мистецтво вирішення міждисциплінарних питань в акушерстві та гінекології
- Синдром оперованої матки: проблемні та дискусійні питання
- Актуальні питання гінекології та онкогінекології в умовах сьогодення.

Участь в конференції прийняли понад 500 лікарів з усієї України, співпрацівників вищих навчальних закладів України, академіки НАМН України Валерій Запорожан, В'ячеслав Камінський, члени-кореспонденти НАМН України Борис Венцківський, Тетяна Татарчук, Леонід Маркін, а також фахівці з Івано-Франківська, Львова, Харкова, Миколаїв, Полтави та інших регіонів. Велике значення для статусу конференції надала участь колег з Болгарії, Грузії, Молдови, Румунії та Узбекистану, які представили аудиторії доповіді з актуальних напрямів акушерства, гінекології, анестезіології, перинатальної медицини.

Міждисциплінарний характер конференції надав можливості активної участі в дискусіях для лікарів акушерів-гінекологів, анестезіологів, урологів, медичних генетиків, сімейних лікарів та лікарів інших спеціальностей.

Засідання проходило в змішаному форматі: частина доповідачів та учасників були присутні в оф-лайн режимі, що надало можливість для активної дискусії в аудиторії і народження нових ідей щодо лікувально-діагностичної тактики, маршрутизації пацієнтів.

Проблеми, що були розглянуті на конференції, мали не тільки наукове, але і важливе практичне значення для покращення репродуктивного стану здоров'я населення та перинатальних наслідків, в кінцевому результаті спрямованому на вирішення демографічної кризи в Україні в умовах повномасштабної війни, що було основною метою організаторів.

Особливу увагу аудиторії привернули питання, пов'язані з проблемою частоти кесаревого розтину, що росте в усьому світі, і підходів медичної громадськості до цього втручання з точки зору етики та "необґрунтованих" операціями, в т.ч. за так званими "соціальними показаннями". Також жваві дискусії були пов'язані з міждисциплінарними питаннями прегравідарної підготовки, акушерської анестезіології, зокрема, з впровадженням у практику прискореного відновлення після операції, побічними діями основного утеротонічного препарату (окситоцину), сучасних підходів до лікування пацієнток із прееклампсією, пренатальної діагностики, акушерського сепсису, міждисциплінарні аспекти урологічних проблем у гінекології, перинатального інфікування, актуальні питання сучасних підходів до ведення, діагностики та лікування пацієнток з захворюваннями шийки матки, міомою, ендометріозом, синдромом полікістозних яєчників, онкологічними захворюваннями.

Головним пріоритетним напрямом заходу був персоналізований підхід до надання медичної допомоги у будь-якому питанні щодо вирішення проблем зі здоров'ям жінки та членів сім'ї.

За матеріалами конференції слухачами пройдено тестування, що дозволило їм додати 10 балів до власного портфоліо про безперервний професійний розвиток. Повну інформацію про конференцію, відеозаписи доповідей представлено на сайті Одеського відділення Асоціації акушерів-гінекологів України за посиланням: <https://ov.aagu.od.ua>

В рамках конференції було проведено презентаційно-конкурсну програму для

молодих вчених за результатами власних досліджень «Від стратегії інноваційного наукового пошуку вирішення медичних проблем до практичних рекомендацій», у якому взяли участь молоді вчені – аспіранти, лікарі-інтерни з Києва, Одеси, Полтави, Харківка.

Було представлено 16 доповідей з різних регіонів України на теми, присвячені актуальним проблемам сучасної акушерсько-гінекологічної науки та практики. Оцінювалося, перш за все, чи є інформація, що надається, результатом власних досліджень, потім – знання та вміння подати матеріал, ораторські здібності, якість підготовленої презентації.

Журі після довгих дискусій визначилося з переможцями.

❖ Гран-при Конкурсу отримав Гладчук Зіновій Ігоревич – аспірант кафедри акушерства, гінекології ОНМедУ; керівник проф. д.мед.н. Рожковська Наталія Миколаївна, з доповіддю «Істмоцеле: коли треба лікувати?»

❖ 1 місце посіла Стасій Яна Олександрівна, аспірант кафедри акушерства, гінекології ОНМедУ; керівник, проф. д.мед.н. Манасова Гульсим Серікбаївна, з доповіддю «Функціональний стан плацентарного комплексу у жінок, що перехворіли на COVID-19 під час вагітності».

❖ 2 других міста було присуджено

• Балабан Катерині Витальєвні, лікарю-інтерну 3 року навчання; керівник - ЗДНТ України, д.мед.н. проф. кафедри акушерства, гінекології ОНМедУ, Нагорна Вікторія Федорівна – «Медикаментозні гепатити у вагітних»

• Широкий Анастасії, аспірантці кафедри акушерства, гінекології ОНМедУ; керівник - проф. д.мед.н. Посохова Світлана Петрівна – «Дослідження затримки мовленевої функції нейророзвитку дітей з затримкою росту плода».

❖ 3 третіх міста зайняли:

• Гвоздецька Галина Сергіївна, аспірантці кафедри акушерства та гінекології ім. І.Д. Ланового; керівник – Геник Наталія Іванівна, д.мед.наук, професор кафедри акушерства та гінекології ім. І.Д. Ланового – «Менеджмент вагітних жінок із блюванням в анамнезі»

• Забровський Іван Павлович, Страховецька Марина Віталіївна - 4 курс медичного факультету Харківського національного медичного університету; студент 4 курсу медичного факультету Харківського національного медичного університету керівник - професор, д.мед.н., завідувач кафедри акушерства та гінекології №1 Харківського національного медичного університету - Щербина Микола Олександрович - «Сучасні аспекти ендокринного та імунологічного контролю преіндукції пологів».

• Демченко Тарас Григорович, Семеняк Таїсія Сергіївна, Рибальченко Єгор Олександрович, Єфименко Єгор Анатолійович – 1 медичний факультет, 4 курс, 5 група ПДМУ; керівник - доктор філософії, асистент кафедри акушерства та гінекології № 1 Полтавського державного медичного університету, Орлова Юлія Андріївна - «Провідне значення прозапального компоненту при генітальному ендометріозі».

and endogenous estrogens on the endometrium, a sedentary lifestyle, the development of insulin resistance and metabolic syndrome, these factors can lead to the development of endometrial cancer. Features of the influencing factors are disturbances in the diet, changes involving the absorption and reabsorption of sterols, which can alter the regulation and metabolism of estrogens. The use of cholesterol and the carbon factor lead to changes in the structure of nutrition and contribute to the development of factors that stimulate endometrial cancer.

Key words: Malignancy of the endometrial structure, reproductive organs of a woman, patient's lifestyle, computer technologies.

Ключові слова: злоякісне новоутворення структури ендометрія, репродуктивні органи жінки, спосіб життя пацієнтки, комп'ютерні технології.

УДК 618.12-003.217:618.177-08:577.161.3:618.177-089.888.11

А. О. Варабіна, О. М. Носенко

ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ СИСТЕМ ВІЛЬНОРАДИКАЛЬНОГО ОКИСЛЕННЯ ТА АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У БЕЗПЛІДНИХ ЖІНОК З ДВОБІЧНИМИ ГІДРОСАКТОСАЛЬПІНКСАМИ

Одеський національний медичний університет

Authors' Information

Варабіна А. О. ORCID 0000-0003-1807-2080

Носенко О. М. ORCID 0000-0002-7089-2476

Трубний фактор безпліддя є однією з найпоширеніших причин жіночого безпліддя. Гідросактосальпінкс складається із скупчення серозної або прозорої рідини, закупореної в фаллопієвих трубах через дистальну трубну оклюзію, переважно постінфекційну. З одного боку, хронічне трубне запалення може викликати окисний стрес, метаболічну дезадаптацію на рівні жіночого макроорганізму з інтенсифікацією вільнорадикального окислення (ВРО) і пригніченням роботи системи антиоксидантного захисту (АОЗ). З іншого боку, вміст гідросальпінксної рідини може бути токсичним для ембріона та негативно впливати на імплантацію, подальший розвиток ембріона, виношування вагітності у пацієнток циклів IVF. **Мета:** виявити особливості стану систем ВРО та АОЗ периферичної крові у безплідних пацієнток циклів IVF з двобічними гідросактосальпінксами. **Матеріал та методи.** Під спостереженням знаходилося 54 пацієнтки репродуктивного віку циклів IVF групи А з двобічними гідросактосальпінксами і 30 жінок контрольної групи К. Визначали вміст у плазмі крові діє нових кон'югатів ненасичених жирних кислот (ДК), малонового діальдегіду (МДА), активності супероксиддисмутази (СОД), каталази (Ка), вітаміну Е. **Результати та обговорення.** У жінок групи А спостерігали накопичення продуктів ВРО: збільшення концентрації МДА у 2,12 раза ($13,16 \pm 0,24$ мкмоль/л проти $6,22 \pm 0,14$ мкмоль/л, $p < 0,01$) і ДК у 1,45 раза ($2,92 \pm 0,06$ Од/мл проти $2,01 \pm 0,05$ Од/мл, $p < 0,01$) на тлі зниження вмісту показників АОЗ, таких як Ка у 1,15 раза ($14,12 \pm 0,42$ мкат/л проти $16,19 \pm 0,45$ мкат/л, $p < 0,01$), СОД – у 1,46 раза ($0,079 \pm 0,003$ Од/ мг білка проти $0,115 \pm 0,005$ Од/мг білка, $p < 0,01$), вітаміну Е – у 1,11 раза ($5,91 \pm 0,08$ мкмоль/л проти $6,54 \pm 0,12$ мкмоль/л, $p < 0,01$). Отримані дані свідчать за наявність окисного стресу у жінок з двобічними гідросактосальпінксами на тлі хронічного запалення, порушення здатності утилізувати кисень для біологічного окислення і уловлювати при ньому вільну енергію у вигляді макроергов. Одночасно з накопиченням медіаторів запалення здійснюється виснаження активності ферментів системи АОЗ. **Висновки:** у жінок з трубним безпліддям з формуванням двобічних гідросактосальпінксів запального генезу спостерігається накопичення продуктів ВРО на тлі зниження активності ферментних та неферментних антиоксидантів, що потребує при відновленні фертильності відповідної корекції.

Ключові слова: трубне безпліддя, не ферментні антиоксиданти, двобічний гідросактосальпінкс

Key words: tubal infertility, non-enzymatic antioxidants, bilateral hydrosactosalpinx

УДК 618.148-007.415-06:616.98:578.834

М. Б. Запорожченко, А. В. Булгар

КЛІНІЧНИЙ СТАН ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ ХВОРИХ НА АДЕНОМІОЗ I–IV СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Одеський національний медичний університет

Authors' Information

Булгар А. В. ORCID - 0000-0002-6714-8101

Аденоміоз представляє серйозну проблему сьогодення, як в медицині так і у суспільстві.

Мета – вивчити клінічний стан жінок репродуктивного віку, хворих на аденоміоз після перенесеного COVID–19. **Методи дослідження.** Обстежено 60 жінок репродуктивного віку обтяжених аденоміозом I – II ступеня тяжкості (група В) та 60 – III – IV ступеня тяжкості (група С) через місяць після перенесеного COVID–19. **Результати дослідження та обговорення.** На головний біль скаржились 36,7% 36,7%, на млявість – 53,3% та 56,7%, диспареунію – 50,0% та 100,0%, сильний тазовий біль – 10,0 % та 33,3% жінок груп В і С.

Частота загострень серцево-судинних захворювань у жінок групи В склала 93,3%, у групі С – 96,7%, шлунково–кишкового тракту: 53,3% і 56,7%, гепатобіліарної системи: 68,3% і 68,3%, анемії: 40,0% і 63,3%, активації герпетичної інфекції: 36,7% і 71,7% відповідно. Найбільш рясні та часті менструації при нерегулярному циклі були у 53,3% жінок групи С та у 35,0% – групи В, частота вторинної дисменореї – 100,0% та 61,7%, тривалі місячні – 61,7% і 31,7% відповідно. Частота виділення кров'яних згортків за 2–3 дні до початку місячних у групі С переважала у 1,5 рази показник групи В. **Обговорення.** Таким чином, клінічний стану жінок репродуктивного віку, хворих на аденоміоз I–IV ступеня тяжкості, після перенесеного COVID–19 має певні особливості і потребує своєчасної кваліфікованої терапії та профілактики. **Висновки.** 1.Клінічна оцінка стану жінок репродуктивного віку, хворих на аденоміоз, через місяць після перенесеного COVID–19 підтвердила достовірно тяжкий перебіг аденоміозу: достовірно зростала частота скарг, активації екстрагенітальних захворювань, гінекологічної патології. 2.Клінічна оцінка стану здоров'я жінок репродуктивного віку, хворих на аденоміоз, після перенесеного COVID–19 має принципове практичне значення для визначення тактики ведення цієї когорти пацієнтів з метою своєчасної кваліфікованої профілактики можливих ускладнень.

Ключові слова: жінка репродуктивного віку, аденоміозом I – II ступеня тяжкості, перенесений COVID–19

Key words: woman of reproductive age, adenomyosis I-II degree of severity, after-effects of COVID-19